

AUTORSKI PROGROGRAM
WYCHOWAWCZY PRZEDSZKOŁA NR 17
„IKAREK” W POZNANIU

„IKAREK Z ZASADAMI”

Program zatwierdzony przez Uchwałę Rady Pedagogicznej Nr 2/ 49/2010/11
z dnia 30.08.2010 r.

OPRACOWAŁA:
mgr Aldona Siarkiewicz

POZNAŃ, 30.08.2010 r.

SPIS TREŚCI:

	Str.
I. Wstęp.....	3
II. Cele ogólne i szczegółowe.....	4
III. Zasady.....	5
IV. Schemat realizacji założeń programu.....	9
V. Formy nagradzania zachowań zgodnych z ustalonym regulaminem norm i zasad obowiązujących w grupie.....	11
VI. Prawa i obowiązki dziecka.....	12
VII. Prawa i obowiązki rodziców.....	13
VIII. Zadania nauczyciela realizującego program.....	14
IX. Ewaluacja programu.....	15
X. Przykładowy konspekt.....	16

I. Wstęp.

Autorski program wychowawczy „Ikarek z zasadami” został stworzony na podstawie programu wychowania przedszkolnego „W kręgu zabawy” i jest integralnie powiązany z celami podstawy programowej wychowania przedszkolnego:

- Budowanie systemu wartości, w tym wychowanie dzieci tak, żeby lepiej orientowały się w tym, co jest dobre, a co złe;
- Rozwijanie umiejętności społecznych dzieci, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi;
- Stwarzanie warunków sprzyjających wspólnej i zgodnej zabawie oraz nauce dzieci o zróżnicowanych możliwościach fizycznych i intelektualnych;
- Kształtowanie u dzieci odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek.

Program wychowawczy ma na celu poprawę jakości pracy wychowawczej przedszkola. Uwzględnia potrzeby wychowanków, rodziców, środowiska lokalnego, nauczycieli oraz personelu placówki. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu zamierzonych celów wychowawczych- przestrzegania zasad, które są ważnym elementem działań wychowawczych tego programu. Osiągnięcie zamierzonych celów następuje poprzez odpowiednio dobrane treści, formy i metody edukacyjne. W programie „Ikarek z zasadami” metody pracy oparte są na działaniu, spostrzeganiu, przeżywaniu i słowie. Ważnym elementem początkowym tego programu jest ustalenie kontraktu z grupą, dotyczącego bezpiecznej zabawy na terenie przedszkola, spisanie go w formie symbolicznej (piktogramy), ustalenie zasad i norm postępowania oraz zapoznanie z konsekwencjami wynikającymi z nieprzestrzegania zasad.

II. Cele główne programu:

- zapoznanie dzieci z regułami życia w grupie rówieśniczej, współdziałania z innymi;
- wyposażenie dzieci w umiejętność prawidłowego przestrzegania panujących w grupie przedszkolnej zasad;
- kształtowanie życzliwego i otwartego stosunku do rówieśników i dorosłych.

Cele szczegółowe:

- kształtowanie podstawowych powinności moralnych, np. życzliwości, tolerancji, uczciwości, sprawiedliwości, odpowiedzialności;
- rozwijanie umiejętności polubownego rozwiązywania spraw konfliktowych i dochodzenia do kompromisu;
- rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra od zła;
- wyrabianie umiejętności komunikowania się w sposób werbalny i niewerbalny;
- pomoc dziecku w budowaniu pozytywnego obrazu własnego „Ja”;
- kształtowanie umiejętności obcowania z ludźmi, dostrzegania i szanowania ich pracy oraz ich stanów emocjonalnych;
- kształtowanie postaw dziecka poprzez dążenie do osiągnięcia sukcesu za pomocą pozytywnej motywacji;
- nabycie umiejętności dokonywania wyboru zachowań właściwych, przeżywania pozytywnych efektów własnych działań a także doświadczania konsekwencji własnego zachowania;
- integracja nauczycieli i rodziców w realizacji celów wychowawczych- podjęcie jednego toru działań.

III. Zasady.

1. Zgodnie się bawię.

- Przykładowe pozytywne sformułowania.
 - zaprosz kolegę lub koleżankę do wspólnej zabawy;
 - baw się zgodnie,
 - dziel się zabawkami,
 - podziękuj za udzielone do zabawy zabawki,
 - szanuj zabawki innych,
 - oddaj pożyczoną zabawkę.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- potrafi współpracować z rówieśnikami a sytuacje konfliktowe rozwiązywać będzie polubownie poprzez rozmowę ,a nie przemoc fizyczną lub psychiczną;
- rozumie konieczność rozwiązania sytuacji konfliktowej;
- potrafi nazwać swoje emocje i dostrzeże emocje innych;
- używa zwrotów grzecznościowych: proszę, dziękuję, przepraszam;
- wybacza krzywdę innym;
- reaguje na niewłaściwe zachowania;
- dzieli się swoimi zabawkami i prosi o zabawkę innych;
- sprawia przyjemność swoimi rówieśnikom- wykonuje dla nich upominek, mówi miłe słowa;
- wie, jakie konsekwencje niesie nieprzestrzeganie zasad;
- zwraca się z prośbą do dorosłych w trudnych do rozwiązania sytuacjach;
- zauważa sytuacje zagrażające bezpieczeństwu własnemu i innych.

Zasada 2:

Chodzę po sali, biegam na dworze.

Przykładowe pozytywne sformułowania:

- po sali chodzimy, na dworze biegamy;
- poruszaj się wolnym krokiem;
- uważaj na dzieci bawiące się na dywanie;
- szanuj zabawę innych, omijaj budowlę,
- biegamy tylko podczas zabawy ruchowej pod opieką nauczyciela.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- biega tylko w wyznaczonym przez nauczyciela czasie i terenie podczas zabaw ruchowych;
- reaguje na ustalone sygnały- czerwone światło, podniesiona ręka- znaczy stop!
- nazwa konsekwencje dla zdrowia i bezpieczeństwa związane z nieprzestrzeganiem zasady.

Zasada 3: Mówię ciszej- dbam o zdrowie swoje i innych.

Przykładowe pozytywne sformułowania:

- mów ciszej;
- dbaj o swoje gardło;
- twój głośny ton przeszkadza innym.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- reaguje na sygnał dźwiękowy, słowny, niewerbalny(podniesiona ręka);
- dba o komfort psychiczny, relaksuje się, wycisza;
- porozumiewa się z innymi umiarkowanym tonem głosu;

- nazywa konsekwencje dla zdrowia i bezpieczeństwa związane z nieprzestrzeganiem zasad (ból gardła, chrypka).

Zasada 4: Gdy ktoś mówi to ja słucham.

Przykładowe pozytywne sformułowania:

- słuchaj uważnie kolegi/koleżanki;
- wysłuchaj opowiadania, wiersza, bajki do końca bez przerywania;
- gdy chcesz coś powiedzieć czekaj na swoją kolej;
- kiedy ktoś mówi pozwól mu skończyć;
- kiedy dorosły mówi, dziecko słucha.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- słucha, kiedy inni mówią;
- mówi, kiedy inni słuchają;
- reaguje na umówione sygnały- gesty (wskazanie ucha-cisza, wskazanie ust- mówienie).

Zasada 5: Lubię porządek i dbam o czystość.

Przykładowe pozytywne sformułowania:

- po skończonej zabawie odłóż zabawki na miejsce, z którego je wzięłeś;
- pomóż dzieciom w sprzątanii;
- dbaj o zabawki;
- kulturalnie (ładnie) zjadaj śniadanie/ obiad;
- dbaj o swoje przybory w łazience;
- zabawki mają wyznaczone miejsca w kącikach;
- dbaj o swój wygląd- myj się starannie.

Cele operacyjne:**Dziecko:**

- samodzielnie lub z rówieśnikami sprząta zabawki po zakończonej zabawie i odkłada je na swoje miejsce;
- szanuje zabawki;
- stara się kulturalnie zjadać posiłki (bez wylewania, pozostawiania resztek na stole);
- utrzymuje swoje przybory higieniczne w czystości i na swoich wyznaczonych miejscach;
- starannie umyje się korzystając z mydła;
- nazwa konsekwencje dla bezpieczeństwa i zdrowia związane z nieprzestrzeganiem zasady- zniszczone zabawki zagrażające życiu dzieci, nieład w sali, nieestetyczny wygląd, itp.

IV. SCHEMAT REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PROGRAMOWYCH.

1. Przekazanie rodzicom na pierwszym zebraniu informacji dotyczących planów związanych z realizacją programu. Zapoznanie ich z zasadami, sposobem nagradzania, komunikowania się z dziećmi (pozytywne komunikaty) oraz monitorowania zachowania przez rodziców i nauczyciela.
2. W miesiącu wrześniu program zostaje stopniowo wprowadzany- miesiąc poświęcony na adaptację. Rozpoczyna się spisaniem wraz z dziećmi kontraktu-zasad (duży arkusz papieru) .Następnie prowadzone są przez kilka dni rozmowy z dziećmi na temat przestrzegania tych zasad i konsekwencji wynikających z ich nieprzestrzegania. Następnie dzieci akceptują kontrakt odciskając swoją dłoń, umoczoną w farbie, na wcześniej spisanym kontrakcie. Nauczyciel w obecności dzieci rysuje obrazki ilustrujące kolejne zasady- rozmawia przy tym z dziećmi na temat tych zasad. Na każdą zasadę poświęcamy jeden dzień. Wielokrotnie w ciągu dnia przypominamy poznane zasady, każde dziecko ma możliwość wypowiedzenia się o niej, do czego nam potrzebna i jakie będą skutki jak jej nie będziemy przestrzegali.
3. Kolejny krok we wdrażaniu programu polega na ustaleniu z dziećmi sposobu nagradzania za przestrzeganie kontraktu- każdego dnia dziecko otrzymuje element układanki (5-elementowe puzzle) i zabiera do domu, gdzie składa w całość, nakleja na kartkę i koloruje obrazek.
4. Gotowy obrazek przynosi do przedszkola, gdzie zostaje powieszony na specjalnie zorganizowanej do tego celu tablicy. Oprócz tego dziecko to jest „ Dzieckiem dnia” i może być spełnione w tym dniu jego jedno marzenie (chodzi tutaj o nagrody w formie przywileju, np. pełnienie dyżuru, przewodniczenie w zabawie, zabawa wybraną zabawką.)Dzieci w tym dniu wraz z nauczycielem świętują jego osiągnięcie poprzez oklaski, okrzyki, wykonanie rysunku. Poza tym tabliczka z imieniem dziecka

przez cały dzień umieszczona jest na tablicy z napisem „ Dziecko dnia”.
Może się zdarzyć, że w jednym dniu będzie kilkoro świętujących dzieci.

5. Od października program zostaje w pełni wdrożony i wtedy umieszczamy w widocznym miejscu kartę niewłaściwych zachowań. Na kartę wpisujemy imiona dzieci, które nie przestrzegają zasad, poprzez zaznaczanie kropkami. Trzy kropki dyskwalifikują dziecko od otrzymania nagrody. Kropki mogą być skreślone, kiedy dziecko poprawi swoje zachowanie. Nie otrzymanie elementu puzzli jest informacją dla rodziców, że w tym dniu pociecha miała problem z przestrzeganiem zasad. Kontaktuje się wówczas z nauczycielką, pyta z czym były problemy (z jaką zasadą) i stara się w domu rozmawiać z dzieckiem na jej temat. Zachęcamy rodziców, aby ich rozmowy z dziećmi miały charakter pozytywnych komunikatów, bez negacji.
6. Kolejne obrazki gromadzi nauczyciel by na koniec miesiąca zebrać je w album (z krótkimi gratulacjami lub zachęceniem do dalszej pracy) i wręczyć dziecku wraz z medalem jako nagrodę. Dzieci, które zebrały 5 kart otrzymują złoty medal „Grzeczny przedszkolak”, te które ułożyły 4,3 obrazki otrzymują srebrny medal, pozostali otrzymują brązowy medal.
7. W czerwcu dziecko otrzymuje dyplom za udział w programie „Ikarek z zasadami” oraz drobny upominek.
8. W programie bardzo ważna jest współpraca obu nauczycielek w grupie- może się zdarzyć sytuacja, że dziecko podczas dyżuru jednej z nich zachowuje się poprawnie a przy drugiej ma kłopoty z respektowaniem zasad. W tym wypadku dziecko otrzymuje pół elementu i na skompletowanie obrazka będzie potrzebowało więcej czasu.
9. Dla dzieci nadpobudliwych (jeśli takowe będą) będzie opracowany inny system nagradzania i inne kryteria oceny zachowania.

V. Formy nagradzania zachowań zgodnych z ustalonym regulaminem zasad i norm obowiązujących w grupie:

- Nagradzanie pochwałą i uznaniem za właściwe zachowanie.
- Otrzymanie elementu obrazka pod koniec dnia jako nagrody za przestrzeganie zasad.
- Umieszczenie obrazka na gazetce i tabliczki z imieniem na tablicy „Dziecko dnia” i spełnienie jednego marzenia dziecka.
- Po zebraniu kompletu obrazków otrzymanie albumu z obrazkami oraz odpowiedniego do ilości kart medalu (złoty, srebrny, brązowy) „Grzeczny przedszkolak”.
- W czerwcu otrzymanie dyplomu i drobnej nagrody rzeczowej.

VI. Prawa i obowiązki dziecka:

Program autorski „Ikarek z zasadami” zapewnia dziecku prawa wynikające z **Konwencji Praw Dziecka:**

Dziecko ma prawo do:

- Właściwie zorganizowanego procesu opiekuńczo- wychowawczo- dydaktycznego zgodnego z zasadami higieny pracy umysłowej.
- Szacunku dla wszystkich jego potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania.
- Ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej, bądź psychicznej.
- Wyrażania swoich uczuć i myśli.
- Nauki przez zabawę i bycie sobą.
- Opieki i ochrony.

Program nakłada na dziecko, w trosce o bezpieczeństwo swoje i innych, następujące obowiązki:

- Przestrzegać umów zawartych z nauczycielką i dziećmi a także innymi pracownikami przedszkola, a w szczególności nie oddalać się od grupy bez wiedzy nauczycielki.
- Przejawiać właściwy stosunek do rówieśników i osób starszych.
- Zgłaszać wszelkie przykre wypadki, uszkodzenia, itp. związane ze zdrowiem swoim i rówieśników.
- Szanować sprzęt i zabawki znajdujące się w przedszkolu.
- Dbać o estetykę i czystość pomieszczeń, w których przebywa.

VII. Praw i obowiązki rodziców:

Ważnym elementem realizacji programu jest współpraca z rodzicami oparta na otwartości, zaufaniu i zrozumieniu. Należy zatem przekonać rodziców, że ich obecność w realizacji programu jest niezbędna.

Rodzic ma prawo:

- Zapoznać się z programem oraz zadaniami z niego wynikającymi zarówno dla niego, jak i dziecka.
- Uzyskiwać na bieżąco rzetelną informację na temat zachowania dziecka oraz jeśli wystąpią kłopoty z przestrzeganiem zasady (należy wskazać konkretną z którą dziecko ma problem).
- Wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków, propozycji oraz uwag dotyczących programu wychowawczego.

Rodzic ma obowiązek:

- Wykazania zainteresowania postępami dziecka w przyswajaniu i przestrzeganiu zasad.
- Utrzymywanie stały kontakt z nauczycielem- pytać, dlaczego dziecko nie otrzymało elementu układanki,
- Rozmawiać z dzieckiem na temat jego zachowania w przedszkolu (pozytywne komunikaty) i próbować niwelować jego nieodpowiednie postępowanie.

VIII. Zadania nauczyciela.

Nauczyciel:

1. Współdziała z rodzicami, opiekunami prawnymi:

- organizuje we wrześniu spotkanie z rodzicami w celu zapoznania z celami i założeniami programu wychowawczego;
- co miesiąc wykonuje album dla dziecka, wpisuje dedykację;
- konsultuje się z rodzicami w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych;
- przekazuje rodzicom rzetelne informacje na temat dziecka, jego rozwoju, zachowania;
- wskazuje zasadę nad którą należy jeszcze popracować;

2. Systematycznie realizuje zadania zawarte w programie autorskim i jest odpowiedzialny za jego efekty.

- jest konsekwentny w egzekwowaniu zasad;
- wielokrotnie w ciągu dnia utrwała z dziećmi treść zasad i wygląd piktogramów im odpowiadającym;
- codziennie, indywidualnie omawia z dzieckiem, przed wyjściem do domu realizację zasad (wręczenie bądź nie elementu obrazka).

3. Otacza indywidualną opieką każdego z wychowanków i dostosowuje metody i formy pracy do jego możliwości.

4. Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo wychowanków;

5. Dbą o kształtowanie u wychowanków postaw społeczno- moralnych.

6. Zachowanie wychowanka traktuje jako wyraz problemów w przestrzeganiu zasad, a nie jako wynik złej woli dziecka.

7. Daje dziecku poczucie bezpieczeństwa a stwarza atmosferę pełną zaufania.

8. Prowadzi dokumentację, związaną z realizacją programu, wyciąga wnioski, analizuje wyniki, podejmuje działania korygujące.

IX. Ewaluacja programu:

Ewaluacja tego programu- wytyczone w nim działania, będzie polegała na pomocy rodziców, którzy w porozumieniu z nauczycielami będą wraz z dziećmi kontynuować zadania określone w programie. Modele zachowań tworzone przez nauczyciela przenoszone będą do życia codziennego. Skuteczność tych działań zależeć od ciepłej i życzliwej atmosfery wychowawczej jaką tworzy przedszkole.

Formy ewaluacji:

- ankieta skierowana do rodziców, dotycząca nagradzania i karania dzieci w wieku przedszkolnym;
- indywidualne rozmowy z rodzicami;
- bieżąca obserwacja dzieci, ich zachowań (notatki własne nauczyciela);
- ankieta, po każdym semestrze, podsumowująca przestrzeganie zasad, zawierająca spostrzeżenia dotyczące postaw i zachowań dzieci;
- sprawozdanie na koniec roku na temat skuteczności działania programu, przyjęcie wniosków do pracy na kolejny rok szkolny.

Konspekt

Temat kompleksowy: Moja grupa.

Temat dnia: „Mówię ciszej, dbam o zdrowie swoje i innych”.

Grupa wiekowa: 4-latki.

Zadania	Zakładane efekty	Pomoce
1. Słuchanie opowiadania B. Formy pt „Hałas”.	<p style="text-align: center;">Dzieci będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wiedziały, w jaki sposób może nastąpić uszkodzenie słuchu; - wiedziały, jaką rolę pełnią słuchawki ochronne. 	-tekst opowiadania B. Formy pt. „Hałas”
2. Zabawy słuchowe „Cicho-głośno”: - „Co to za dźwięki?”; - „Naśladowanie dźwięków”; - „Wspólny śpiew”	<p style="text-align: center;">Dzieci będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawidłowo reagowały na głośne i ciche sygnały; - właściwie określały i nazywały usłyszany sygnał; - cicho i głośno śpiewały znane piosenki. 	-nagranie akompaniamentu do piosenek.
3. Zabawa „Głuchy telefon”	<p style="text-align: center;">Dzieci będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mówiły szeptem; - słuchały słów wypowiedzianych po cichu. 	
4. Tworzenie piktogramów do zasady	<p style="text-align: center;">Dzieci będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rysowały propozycje piktogramów; - grupowały podobne piktogramy; - wybierały jeden piktogram, który będzie symbolem zasady; - wybierały kolor identyfikujący zasadę 	-kredki - kartki
5. Zabawa ruchowa „Dźwięki”	<p style="text-align: center;">Dzieci będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reagowały na wysokie, niskie, głośne i ciche dźwięki 	-instrumenty: kołatka, trójkąt, tamburyn, bębenek
6. Oglądanie filmu „Jak działa ucho?”	<p style="text-align: center;">Dzieci będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oglądały film; - wypowiadały się na temat obejrzanego filmu; - wiedziały, jak należy dbać o słuch 	-płyta CD z cyklu „Było sobie życie”

Program wychowawczy „Ikarek z zasadami” został zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 30.08.2010 r.

Członkowie Rady Pedagogicznej: